

Christina Svensson
Centrum för naturvägledning
018- 672446
Christina.svensson@slu.se

Minnesanteckningar
Samverkansgruppsmöte
20150911
Kl 10-15.30 Sveriges
hembygdsförbund, Sthlm

1 (5)

Minnesanteckningar samverkansgrupp 2015-09-11

Temat för denna dag var ekosystemtjänster med inriktning på att och hur natur och kultur samverkar.

Mötet inleddes med fika och en kort informationspunkt från **Helena Hammarskiöld**, Sveriges hembygdsförbund. Inför föreningens 100-årsjubileum 2016 arbetar Helena som projektledare för jubileumet. Hon informerade om projektet Berättande i fokus: Under Hembygdens år vill SHF lyfta fram hembygdsrörelsens tradition av att skapa berättelser. I samarbete med Nordiska museet genomförs ett insamlingsprojekt med temat Mötesplatser. Insamlingens fokus på berättande kommer bli att bidra till en samtidsbild av Sverige 2016. Läs mer om jubileets många övriga projekt på [SHFs hemsida](#). [Kontakta gärna Helena](#) om ni ser någon möjlighet till samarrangemang.

Under förmiddagen lyssnade deltagarna på två föreläsningar. Inledningsvis berättade **Viktoria Hallberg** (agronom och konsulent vid Sveriges Hembygdsförbund) om ”Hembygdsrörelsen – hundra år i landskapet”. Hembygdsrörelsen är en av Sveriges största folkrörelser. Den växte fram som en protesterörelse under industrialiseringen som omstöpte landet och befolkningen. Idag är den en lokal kraft och mötesplats för människor, historia, kultur och landskapsvård.

Därefter berättade **Bo Olofsson** om ”Källor i naturen, kulturen och för hälsan.” Naturliga källor har stor betydelse i ekosystemet, i landskapet och i kulturarvet. De har haft betydelse för placering av bosättningar från förkristen tid till sentida torp, de har ofta haft religiös innebörd och ibland betydelse för hela orters identitet. är professor vid institutionen för Hållbar utveckling Miljövetenskap, KTH. Han är även folkmusiker och ledamot i Källakademien. Han har en lång erfarenhet av möten med källor och studier av deras variationsrikedom, både geologiskt och kulturellt.

1. Information från Naturvårdsverket (NV), Berit Oscarsson

- 12-14 april 2016 Tankesmedja för friluftsliv, plats inte klar i nuläget.
- Klimatforum 10 februari 2016.
- Miljömålsdagar Länsstyrelsen 27-28 april 2016.

Temat för naturens år 2016 och 2017 kommer vara Ekosystemtjänster. NV har fått nya pengar i propositionen. Höstpropositionen indikerar att det tilldelas mer medel 2016. En stor satsning är klimatinvesteringsstöd. Här kan alla (dock ej privat-personer) söka stöd för lokala klimatinvesteringar. Ett förslag var t ex att investera i laddningsstolpar till elbilar. Det finns fortsättningsvis LONA-pengar att söka. Läs mer på NVs hemsida. NV har deltagit i riksdagsseminarium om ekosystemtjänster och upplevde ett gott gehör för ekosystemtjänster. NV arbetar med att följa upp Miljömålen, resultatet ska rapporteras den 22 oktober.

Nästa möte kommer NV informera om sitt arbete med Ekosystemtjänster, deltagarna rekommenderas att ladda ned NV rapport "[Guide för värdering av ekosystemtjänster](#)" rapport nr 6690.

Under mötet diskuterades hur nätverket Naturens år skulle kunna bidra med input till NV. Ett förslag var att ansvariga projektledare på NV för de olika regeringsuppdragen har en workshop kring relevant tema för att få in åsikter från de olika organisationerna i Naturens år-gruppen. [Läs igenom NV regeringsuppdrag](#) till nästa möte och fundera på inom vilka områden just du och din organisation skulle kunna bidra.

2. Rapport från organisationerna. Viktiga datum och vad arbetar ni med just nu.

Sveriges hembygdsvärd, Helena Hammarskiöld. Inför föreningens 100-årsjubileum 2016 arbetar Helena som projektledare för jubileumet. Berättade om projektet Berättande i fokus: Under Hembygdens år vill vi SHF lyfta fram hembygdsvärdens tradition av att skapa berättelser. I samarbete med Nordiska museet genomförs ett insamlingsprojekt med temat Mötesplatser. Insamlingens fokus på berättande kommer bli att bidra till en samtidsbild av Sverige 2016. Alla som vill kan bidra med berättelser på webbplatsen www.minnen.se/motesplatser från och med 1 januari 2016. Läs mer om jubileet på SHFs hemsida och kontakta gärna Helena och ni ser någon möjlighet till samarrangemang.

Studieförbundet, Annika Stigmark. Har fått 30 miljoner för att arbeta riktat med asylboende. En första uppstart resulterade i 75 personer som ville leda studiecirkel kring detta tema! Fortsätter arbetet med att informera om allemansrätten på olika språk.

Svenska botaniska föreningen, Maria van der Wie. Deras tidning har delat sig i två spår: Vilda växter (populär) och SPT (mer vetenskaplig). Våtmarkskonferens BISAM i Skövde 14-15 november 2015. Vilda blommornas dag 19 juni 2016. Nordiska Trädgårdar 21-24 april 2016, Stockholmsmässan. 1000 trädgårdar den 3 juli 2016.

Upplandsstiftelsen, Anett Wass. Arbetar vidare med Lona-projekt men även med EU-projekt tillsammans med Estland och Finland. Anett lyfte även problematiken med kostnader kring den ökade mängden sopor/litrin som friluftslivet bidrar med.

Svenska Jägarförbundet, Christina Nilsson-Dag. Jaktsäsongen är påbörjad. Arbetar vidare med etik och viltmatsfrågor. Har arrangerat Friluftsdagar för nyanlända och bl.a. fått visa på det unika att komma ut i naturen. Christina lyfte en reflektion från friluftsdagarna: De unga flickorna uttryckte inte lika starkt som pojkar att de hade ett intresse. Christina undrade vilken förebild spelar dagens mammor för flickorna?

Svenska fenologinätverket, Kjell Bolmgren. Har inlett samarbete med Biodlarna och Sveriges botaniska förening. Har fått pengar från Postkodlotteriet. Informerade om konferens kring [Citizen Science \(medborgarforskning\) i Sthlm måndagen den 12 oktober 2015](#). Vill utforma webbutbildningar, efterfrågar tips på erfarenheter kring webbutbildning.

Naturens år

Friluftsförbundet, Göran Andersson. Arbetar med ett projekt i samarbete med Rädda barnen i Skärholmen. Har fått pengar från Postkodlotteriet för arbete med naturstig. Till vintern dags för "Gilla Backen", flera av lokala skidbackar drivs av Friluftsförbundet. Arbetet med att se över interna Ledarutbildningen pågår. Ska öppna Ur och Skur-skolor i egen regi.

ArtDatabanken, Johan Samuelsson. Arbetar med att utveckla appar. Informerar om arter till skogsägarnas på deras "egna sidor" på Skogsstyrelsens webb. 20 april 2016 Flora och Fauna konferens i Uppsala. Mångfaldskonferensen 12 november 2015 Uppsala, tema Liv i staden.

Naturskyddsföreningen, Maria Bergström. Med anledning av Förenta nationernas klimatkonferens i Paris 2015 (COP21) kommer Naturskyddsföreningens guider utbildar kring frågor om klimat. 2-3 oktober har SNF höstkonferens. Har fått ny ordförande, Johanna Sandahl. Tipsar om "[Idéloppis](#)" på [Färgfabriken i Sthlm 4 oktober 2015](#).

Centrum för naturvägledning, Christina Svensson. CNV arrangerar ett seminarium om hur naturvägledning kan fungera som arena för diskussion om alltifrån rovdjurspolitik till klimatångest; Känsliga ämnen och naturvägledning den 8-9 oktober, Läckö. Ska hålla ett webinarium under hösten och kan återkoppla om erfarenheter från det framöver till Kjell B.

3. Nästa möte

Annika Stigmark bjöd in till nästa möte hos Studieförbundet. Har under sommaren flyttat till nya lokaler.

27 november kl.10.00 – ca.15.30. [Studieförbundet, Långholmsgatan 27, 8tr, Stockholm \(Hornstull\)](#).

Avslutande diskussion

Victoria Hallström lyfte frågan kring innebörden av begreppet "ekosystemtjänster". I arbetet med sina medlemsorganisationer hade hon flera gånger upplevt att innebörden av ekosystemtjänster inte är självklart för alla. Kan man använda ett annat ord? Hur kommunicerar man kring ekosystemtjänster så att alla förstår? Flera av mötets deltagare kunde känna igen sig i problematiken. En intressant diskussion kring problematiken lyfte flera olika aspekter utifrån deltagarnas perspektiv.

Mötet ser fram emot att temat för naturens år 2016 och 2017 fortsättningsvis är ekosystemtjänster så att diskussionen och implementeringen av begreppet kan fortsätta.

Vid anteckningarna

Christina Svensson, CNV

Naturens år

Deltagare

1. Göran	Andersson	Friluftsförbundet
2. Maria	Bergström	Naturskyddsföreningen
3. Kjell	Bolmgren	Svenska fenologinätverket
4. Viktoria	Hallberg	Sveriges Hembygdsförbund
5. Christina	Nilsson-Dag	Svenska Jägareförbundet
6. Berit	Oscarsson	Naturvårdsverket
7. Johan	Samuelsson	ArtDatabanken
8. Annika	Stigmark	Studieförbundet
9. Christina	Svensson	Centrum för naturvägledning
10. Stina	Söderqvist	Naturvårdsverket
11. Maria	van der Wie	Svenska botaniska föreningen
12. Anett	Wass	Upplandsstiftelsen

Viktiga datum

2015

2-3 oktober	Naturskyddsföreningens höstkonferens
4 oktober	”Idéloppis” Färgfabriken i Sthlm. Naturskyddsföreningen.
8-9 oktober	Känsliga ämnen och naturvägledning, Läckö. CNV
12 oktober	Citizen Science, Vetenskap & Allmänhets årskonferens VA-dagen 2015. Svenska fenologinätverket
22 oktober	Resultat uppföljning Miljömålen presenteras, Naturvårdsverket
12 november	Mångfaldskonferensen, tema Liv i staden. Artdatabanken
14-15 november	Våtmarkskonferens BISAM i Skövde, Svenska botaniska föreningen
27 november	nätverksmöte Naturens år

2016

1 januari	Alla kan bidra med berättelser på www.minnen.se/motesplatser , Sveriges hembygdsförbund
10 februari	Klimatforum, Naturvårdsverket
12-14 april	Tankesmedja för friluftsliv, plats inte klar i nuläget. Naturvårdsverket mfl.
20 april	Flora och Fauna konferens, Uppsala. Artdatabanken
21-24 april	Nordiska Trädgårdar, Stockholmsmässan Svenska botaniska föreningen

Naturens år Ekosystemtjänster 2015. En samverkan mellan ett 30-tal intresseorganisationer och myndigheter.

KANSLI: NATURENS ÅR, CENTRUM FÖR NATURVÄGLEDNING (CNV), INST. FÖR STAD OCH LAND, BOX 7012, 75007 UPPSALA
TELEFON 018-672504 • INFO@NATURENSÅR.SE • WWW.SLU.SE/NATURENSAR

Naturens år

27-28 april

19 juni

3 juli

Miljömålsdagar Länsstyrelsen.

Vilda blommornas dag, Svenska botaniska föreningen

1000 trädgårdar, Svenska botaniska föreningen

Naturens år Ekosystemtjänster 2015. En samverkan mellan ett 30-tal intresseorganisationer och myndigheter.

KANSLI: NATURENS ÅR, CENTRUM FÖR NATURVÄGLEDNING (CNV), INST. FÖR STAD OCH LAND, BOX 7012, 75007 UPPSALA
TELEFON 018-672504 • INFO@NATURENSÅR.SE • WWW.SLU.SE/NATURENSAR